

INFORMACIJA APIE PAKRUOJO RAJONO 2023–2027 M. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJĄ

STRATEGIJOS RENGIMAS

Vietos veiklos grupė „Pakruojo rajono partnerystė“ (toliau – VVG) parengė projektą „Pakruojo rajono kaimo vietovių vietos plėtros strategijos 2023–2027 m. rengimas“ ir su Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos 2022 rugsėjo 8 d. pasirašė paramos sutartį Nr. 42PP-KS-22-1-03860-PR001. Pakruojo rajono 2023–2027 m. vietos plėtros strategijai rengti buvo sudaryta strategijos rengimo darbo grupė ir patvirtintas strategijos rengimo planas.

Informacinis VVG teritorijos gyventojų aktyvinimo renginys.

2022 m. lapkričio 22 d. surengtas informacinis VVG teritorijos gyventojų aktyvinimo renginys „Pakruojo rajono 2014–2020 m. vietos plėtros strategijos (VPS) įgyvendinimo rezultatai ir kaimo plėtros ateities perspektyvos“. Renginio dalyviams buvo pristatyti Pakruojo rajono 2014–2020 m. vietos plėtros strategijos priemonių įgyvendinamo rezultatai, vietos projektų vykdytojai pasidalino patirtimi apie įgyvendintus vietos projektus ir jų naudą kaimo vietovėms, pateikta informacija apie kaimo plėtros ateities perspektyvas.

Surengti susitikimai ir konsultacijos seniūnijose.

Nuo 2022 m. lapkričio 8 d. iki 2022 m. gruodžio 6 d. pagal patvirtintą grafiką, surengti susitikimai ir konsultacijos su Klovainių, Pakruojo, Žeimelio, Rozalimo, Lygumų, Pašvitinio, Linkuvos, Guostagalio seniūnijų gyventojais, bendruomenių, jaunimo ir kitų NVO atstovais, seniūnaičiais, verslininkais ir ūkininkais. Už susitikimų organizavimą buvo atsakingi seniūnai ir strategijos rengimo darbo grupės nariai. Susitikimų metu buvo identifikuojamos seniūnijų problemos, su dalyviais buvo aptariama ES kaimo vietovių vizija, remiamos veiksmų kryptys, klausiami apie gyventojų poreikius, konsultuojamasi į kokias veiklos sritis nukreipti rengiamos strategijos lėšas. Susitikimų dalyviai buvo kviečiami būti aktyviais, reikšti nuomonę, teikti pasiūlymus rengiamai strategijai..

Organizuoti susitikimai ir konsultacijos su trijų skirtingų tikslinių grupių atstovais.

2023 m. kovo 30 d. surengtas susitikimas su vietos valdžios atstovais. 2023 m. balandžio 3 d. surengtas susitikimas su kaimo bendruomenių, jaunimo ir kitų NVO atstovais. 2023 m. balandžio 4 d. surengtas susitikimas su verslo ir ūkininkų atstovais. Trijų skirtingų tikslinių grupių susitikimų metu buvo tariamasi ir konsultuojamasi apie planuojamas naujos strategijos priemones, priemonių rūšis, planuojamas remti vietos projektų veiklas, galimus pareiškėjus ir partnerius, galimas didžiausias paramos sumas ir paramos intensyvumą bei kitais klausimais.

Strategijos projektas pateiktas derinimui su visuomene

Atlikus vietos gyventojų poreikių ir organizacijų nuomonės tyrimus, išanalizavus viešai prieinamus ir vietos institucijų pateiktus duomenis, apibendrinus susitikimų ir konsultacijų seniūnijose bei tikslinių konsultacijų su skirtingų sektorių atstovais rezultatus, buvo atlikta VVG teritorijos stiprybių, silpnybių ir galimybių, grėsmių analizė, numatytos pagrindinės vietos plėtros kryptys ir jas išpildančios priemonės.

2023 m. balandžio 21 d. Pakruojo rajono 2023–2027 m. vietos plėtros strategijos projektas pateiktas derinimui su visuomene. Pastabos ir pasiūlymai strategijos projektui buvo teikiami iki 2023 m. gegužės 22 d. į gautus pasiūlymus buvo atsižvelgta.

Strategijos pristatymas

2023 m. balandžio 25 d. Pakruojo rajono 2023–2027 m. vietos plėtros strategija pristatyta bendruomenių, kitų NVO, verslo, ūkininkų, vietos valdžios atstovams, potencialiems vietos projektų pareiškėjams, rajono gyventojams ir visiems, kurie domisi Pakruojo rajono kaimo vietovių plėtros galimybėmis. Renginyje pristatyta Pakruojo rajono VVG teritorijos vizija: 2G žemės ūkio ir 5G bendruomenės kraštas. Geriau suprasti viziją, suvienodinti požiūrius dėl rajono kaimo vietovių ateities, renginio dalyviams padėjo skirtingus sektorius atstovaujantys VVG nariai, kurie sudėliojo vizijos koliažą ir pristatė viziją: 2G žemės ūkis, tai Gamtai ir Gyventojui draugiškas žemės ūkis – tikslusis, tvarus, mažinantis poveikį aplinkai, atsparus klimato kaitai, vietos bendruomenių partneris. 5G Bendruomenė, tai erdvė, kur kiekvienas žmogus: Girdimas, Gerbiamas, Garantuotas, Gyvinimas (Greitinamas), Globojamas. Surengta diskusija, kurios dalyviai išsakė savo nuomonę apie pasiruošimą naujam laikotarpiui, kalbėjo apie tarpusavio supratimą, dėmesio, pagarbos parodymą, reikalingumą, garantijas kiekvienam bendruomenės nariui, gebėjimų ugdymą. Renginio dalyviams pristatyta strategijos rengimo eiga, SSGG, dalyviai supažindinti su teritorijos poreikiais ir išskirtinumu, vizija, misija, vertybėmis, su strategijos priemonėmis, planuojamomis remti vietos projektų veiklomis, planuojamomis kurti paslaugomis, paaiškinta, kas galės būti vietos projektų pareiškėjais ir partneriais, pristatytos paramos sumos, paramos intensyvumas, strategijos rezultatai.

Strategijos paraiška pateikta Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos vertinti

2023 m. gegužės 26 d. Pakruojo rajono 2023–2027 m. vietos plėtros strategijos paraiška pateikta vertinti Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos. Naujos vietos plėtros strategijos įgyvendinamos pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano priemonę „Bendruomenių inicijuota vietos plėtra (LEADER)“.

Kad būtų tinkama pareiškėja ir atitiktų Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, įgyvendinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. 3D-4, reikalavimus, VVG pakeitė įstatus ir VVG valdybos sudėtį. Pagal taisyklių reikalavimus, VVG turėjo užtikrinti, kad valdyboje, kuri susideda iš 12 narių, atstovaujančių skirtingoms interesų grupėms, nei viena interesų grupė nekontroliuotų sprendimo priėmimo, t. y. kolegialaus valdymo organo sudėtyje ir sprendimų priėmimo metu nei viena interesų grupė negalėtų turėti 50 ir daugiau procentų balsų, savivaldybės atstovai gali sudaryti ne daugiau nei 20 proc. VVG valdyboje paraiškos pateikimo dieną turi būti ne mažiau kaip 2 jauni žmonės iki 29 m. Parengta VPS ir jos priedai turėjo atitikti taisyklėse numatytus strategijos atrankos kriterijus, tinkamumo sąlygas ir reikalavimus paramai gauti. Privalomasis mažiausias VPS pridėtinės vertės (kokybės) atrankos balų skaičius – 70 balų.

Strategijai įgyvendinti skirta parama

Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos kanclerio 2023 m. spalio 13 d. potvarkiu Nr. 4D-225 (1.8 E) „Dėl Vietos plėtros strategijų, kurioms skiriama parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano priemonę „Bendruomenių inicijuota vietos plėtra (LEADER)“, sąrašo patvirtinimo“ informavo, kad Vietos veiklos grupės „Pakruojo rajono partnerystė“ Pakruojo rajono 2023–2027 m. vietos plėtros strategijai įgyvendinti skirta **1 375 072,00** Eur paramos suma. Vertinimo metu nustatyta, jog strategijos pridėtinė vertė (kokybė) įvertinta 90 balų.

STRATEGIJOS TEMA IR PRIEMONĖS

Strategijos tema

Atlikus vietos poreikių ir potencialo analizę bei atsižvelgiant į gyventojų išsakytas pagrindines socialinės ir ekonominės aplinkos problemas, pasirinkta strategijos tema.

Strategijos tema – **paslaugų prieinamumo ir įvairovės kaimo vietovėse didinimas**. Kiekviena strategijos priemonė prisidės prie šios temos. Numatytos pagrindinės strategijos kryptys, tikslai, priemonės, rodikliai ir siekiami pokyčiai.

Strategijos priemonės

Strategijai įgyvendinti numatytos 8 priemonės.

1 priemonė „Parama verslo pradžiai kaimo vietovėse“. Parama pagal šią priemonę skiriama verslo steigimui, visų pirma remiant inovatyvių/pažangių (vietos lygmeniu) technologijų diegimą. Turi būti kuriamos darbo vietos. Planuojami įgyvendinti 4 vietos projektai, paramos suma vienam projektui 50 000 Eur, paramos intensyvumas 65 proc., paramos suma skirta priemonei įgyvendinti 200 000 Eur ir sudaro 18,18 proc. nuo visos vietos projektams įgyvendinti skirtos sumos. Planuojama, kad bus sukurtos 4 darbo vietos, tinkami pareiškėjai – fiziniai asmenys, deklaruoję gyvenamąją vietą ar registravę ūkį ir valdą VVG teritorijoje daugiau kaip 2 metus, juridiniai asmenys – labai mažos, mažos, vidutinės įmonės, registruotos VVG teritorijoje ne mažiau kaip 12 mėnesių iki kvietimo.

2 priemonė „Parama verslo plėtrai kaimo vietovėse“. Parama pagal šią priemonę skiriama verslo plėtrai, visų pirma remiant aukštesnę pridėtinę vertę kuriančių produktų gamybą ir paslaugų teikimą arba inovatyvių/pažangių (vietos lygmeniu) technologijų diegimą. Turi būti kuriamos darbo vietos. Planuojami įgyvendinti 2 vietos projektai, paramos suma vienam projektui 100 000 Eur, paramos intensyvumas 65 proc., paramos suma skirta priemonei įgyvendinti 200 000 Eur ir sudaro 18,18 proc. nuo visos vietos projektams įgyvendinti skirtos sumos. Planuojama, kad bus sukurtos 4 darbo vietos, tinkami pareiškėjai – fiziniai asmenys, deklaruoję gyvenamąją vietą ar registravę ūkį ir valdą VVG teritorijoje daugiau kaip 2 metus, juridiniai asmenys – labai mažos, mažos, vidutinės įmonės, registruotos VVG teritorijoje daugiau kaip 2 metus iki kvietimo.

3 priemonė „2G ūkių plėtra. Ūkių modernizavimas diegiant skaitmenines ūkininkavimo technologijas“. Parama pagal šią priemonę skiriama pažangiems sprendimams ūkininkų ūkiuose diegti, pasitelkiant skaitmenines technologijas ir taikant aplinkai draugiškus sprendimus. Turi būti kuriamos darbo vietos. Planuojami įgyvendinti 2 vietos projektai, paramos suma vienam projektui 100 000 Eur, paramos intensyvumas 65 proc., paramos suma skirta priemonei įgyvendinti 200 000 Eur ir sudaro 18,18 proc. nuo visos vietos projektams įgyvendinti skirtos sumos. Planuojama, kad bus sukurtos 4 darbo vietos, tinkami pareiškėjai – fiziniai asmenys ūkininkai, registravę ūkį ir valdą VVG teritorijoje daugiau kaip 2 metus.

4 priemonė „Girdinti bendruomenė. Bendruomeninių paslaugų kūrimas, plėtojimas, prieinamumo didinimas“. Parama skiriama kaimo gyventojams būtinoms, nebrangioms paslaugoms kurti ir plėsti bei produktams gaminti (pirmenybė teikiama turizmo paslaugoms). Priemonė nekuria darbo vietų (jeigu būtų kuriamos, jos turi būti skirtos kaimo gyventojui, deklaruojusiam gyvenamąją vietą VVG teritorijoje daugiau kaip 12 mėnesių iki kvietimo). Planuojami įgyvendinti 3 vietos projektai, paramos suma vienam projektui 80 000 Eur, paramos intensyvumas 95 proc., paramos suma skirta priemonei įgyvendinti 240 000 Eur ir sudaro 21,82 proc. nuo visos vietos projektams įgyvendinti skirtos sumos.. Tinkami pareiškėjai – daugiau kaip 2 metus veikiančios bendruomeninės organizacijos, asociacijos, NVO. Tinkami partneriai – bendruomeninės organizacijos, asociacijos, NVO, biudžetinės įstaigos, valstybės institucijos, fiziniai asmenys – ūkininkai, juridiniai asmenys – labai mažos, mažos, vidutinės įmonės.

5 priemonė „Globojanti bendruomenė. Viešosios infrastruktūros įrengimas, sąlygų naudotis paslaugomis gerinimas“. Parama skiriama viešojo naudojimo infrastruktūros, susijusios su laisvalaikio, poilsio, sporto ir kultūrine veikla kaime, objektų, kuriuose teikiamos paslaugos (prekyviečių, aikščių ir kitų objektų) kūrimu, atnaujinimu, tvarkymu, viešųjų pastatų, statinių gerinimu, aplinkos tvarkymu. Planuojami gyvendinti 2 vietos projektai, paramos suma vienam projektui 60 000 Eur, paramos intensyvumas 40 proc., paramos suma skirta priemonei įgyvendinti 120 000 Eur ir sudaro 10,91 proc. nuo visos vietos projektams įgyvendinti skirtos sumos.. Tinkami pareiškėjai – savivaldybių įstaigos ar įmonės, kitos biudžetinės įstaigos. Tinkami partneriai – bendruomeninės organizacijos, asociacijos, NVO, valstybės institucijos, kitos biudžetinės įstaigos.

6 priemonė „Gerbianči bendruomenė. Kultūrinės, sveikatinimo, socialinės veiklos ir bendruomeniškumo skatinimas“. Parama skiriama įvairiems renginiams, kultūros, meno ir sporto kolektyvų veiklai, edukacinėms programoms, patirties vizitams bei kitoms veikloms organizuoti ir vykdyti, verslumo įgūdžiams įgyti, jaunimo, socialiai pažeidžiamųjų įtraukčiai užtikrinti, bendruomeniškumui skatinti. Planuojami gyvendinti 8 vietos projektai, paramos suma vienam projektui 15 000 Eur, paramos intensyvumas 90 proc., paramos suma skirta priemonei įgyvendinti 120 000 Eur ir sudaro 10,91 proc. nuo visos vietos projektams įgyvendinti skirtos sumos.. Tinkami pareiškėjai – bendruomeninės organizacijos, asociacijos, NVO. Tinkami partneriai – bendruomeninės organizacijos, asociacijos, NVO, biudžetinės įstaigos, fiziniai asmenys – ūkininkai, juridiniai asmenys – labai mažos, mažos, vidutinės įmonės.

7 priemonė „5G VVG teritorinis bendradarbiavimas“. Parama skiriama Pakruojo, Kelmės, Radviliškio VVG bendradarbiavimo veikloms vykdyti. Planuojamas įgyvendinti 1 vietos projektas, paramos suma skirta priemonei įgyvendinti 10 000 Eur.

8 priemonė „5G Bendruomenės garantavimas. Skaitmeninių paslaugų populiarinimas kaimo vietovėse“. Parama skiriama kaimo gyventojams aktyvinti ir gebėjimams ugdyti, skatinti juos naudotis elektroninėmis paslaugomis, motyvuoti potencialius vietos projektų pareiškėjus taikyti naujausias technologijas ir pasirengti patiems plėtoti skaitmenines paslaugas. Planuojami įgyvendinti 2 vietos projektai, paramos suma vienam projektui 10 028,80 Eur, paramos intensyvumas 90 proc., paramos suma skirta priemonei įgyvendinti 20 057,60 Eur ir sudaro 1,82 proc. nuo visos vietos projektams įgyvendinti skirtos sumos.. Tinkami pareiškėjai – bendruomeninės organizacijos, asociacijos, NVO. Tinkami partneriai – bendruomeninės organizacijos, asociacijos, NVO, savivaldybės įstaigos ar įmonės, kitos biudžetinės įstaigos.

Planuojama, kad bus įgyvendinti 24 vietos projektai, kaimo vietovėse bus sukurta 12 naujų darbo vietų. Prie bendruomeninių organizacijų, asociacijų, NVO planuojamų įgyvendinti vietos projektų galima prisidėti pareiškėjo nuosavų piniginių lėšų arba savivaldybės biudžeto lėšų suma yra iki 28 193,57 Eur. Kvietimų, teikti vietos projektus pagal strategijos priemones, grafikas, skelbiamas viešai iki kiekvienų metų gruodžio 15 d.

Visa informacija apie VVG veiklą ir strategijas, tame tarpe ir Pakruojo rajono 2023–2027 m. vietos plėtros strategija, skelbiama VVG interneto svetainėje www.pakruojovvg.lt ir Pakruojo rajono VVG feisbuko puslapyje.